

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Lvdovici Venegas ... Mariale beatissimae virginis variis
conceptibvs moralibvs illvstratvm**

Venegas, Luis

Fribvrgi Brisgoiae, 1624

Sermo quartus

[urn:nbn:de:bsz:31-160454](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160454)

nunquam tamen omnibus placet, quod vni placet, alteri displicet, & semper aliquid invenitur quod alicuius oculos offendat. Sponsa tamen diuina cælestibus *deliciis affluens*, omnibus placuit, cælestes illos aulicos imenso gaudio repleuit, recreauit & delectatione quadam diuina affectit, nihil in illa repertum fuit, quod vel minimam reprehensione dignum foret. Vestes diuinam quadam proportionem constituta fuerunt; si enim gloria, quæ vestis nuptialis est, magna fuit, merita etiã magna extiterunt, pretiosissima ergo gloria vestis non sine proportionem, sed iuxta sponsam merita collata, & splendidissima elaborata fuit. Tertium, quod nuptias illustrare solet, est comitatus, qui in Regina Angelorum hodiernis nuptiis tantus & tam honorificus extitit, vt Iesus Christus pretiosissimus eius Filius cum vniuersa curia cælesti eã comitatus fuerit, imò ita propè ipsi adfuit, vt manum illius tenens, simul cum ea conscenderit; & tantam familiaritatem ambo processerunt, vt Maria Sanctissima illius pectori & brachiis inniteretur. Hodie ergo Regina Angelorum tanquam Mater Dei in cælesti patria recepta fuit, quã quæso, gloriam hodiernam assumptionis die exornata fuit? id mente quidem cogitari potest, non tamen humanam linguam exprimi aut enarrari, mysteria enim tam sumptuosa, silentio potius quam verbis

explicari possunt. Ita insinuauit Prophetam David ps. 64. *Te decet hymnus Deus in sion*. vbi Secundum aliam translationem dicitur, *Tibi silentium Deus*. Id est, laudes & mysteria diuina melius silentio, quam lingua aperiantur, idem prudentius & tutius est ea silentio præterire, & operibus manifestare, vt postea in beatitudine intueamur. quam mihi & vobis præstare dignetur Iesus Christus Amen.

Sermo Quartus.

PRO SALVTATIONE Angelica.

Gloriosus Evangelista Lucas tanquam diuinus & elegantissimus pictor, quatuor pulcherrimas imagines nobis in suo Evangelio depingit, & ante oculos proponit, quibus virtutes & laudes Beatissimæ Virginis optimè exprimit: imprimis arcem & castellum hac inscriptione notatum delineat. *Intrauit Iesus in quoddam castellum*. Maria Sanctissima castellum est inexpugnabile & munitissimum, ex quo fortissimorum virorum armatura pendet. *Mille clypei*
pen-

pendent ex ea, omnis armatura fortium.
 Cant. 4. Secundò Marthæ imaginẽ
 depingit, quæ figura etiam est Ma-
 riæ Sanctissimæ; suã enim diligen-
 tiã & solerti cura ergã personã Chri-
 sti eam indicauit, quã Regina An-
 gelorum circa suum charissimũ Fi-
 lium adhibuit, quæ Marthæ dili-
 gentiam superauit, *Multa filia cõgre-
 gauerunt diuitias, tu supergressa es
 vniuersas. Proverb. 31.* Tertiã imagi-
 nẽ quasi in extasim raptã depingit,
 & hæc est Maria Magdalena, quam
 huiusmodi inscriptione notauit, *Ma-
 ria stans secus pedes Domini audiebat
 verbum illius.* Tandem vtramq; foro-
 rem in eadem tabula depingens,
 Mariam pulchriori exornatam facie
 delineauit & expressit, vt sententia
 Christi nostri Saluatoris confirma-
 tum est, *Maria optimam partem ele-
 git &c.* De quibus omnibus in præ-
 senti concione agendum est, si prius
 adsit nobis gratia Spiritus Diuini,
 quam instanter postulemus mediã
 intercessione Beatissimæ Virginis,
 Dicamus Ave Maria

*Intrauit Iesus in quod-
 dam castellum &c. Luc. 10
 cap.*

In hoc Evangelio tres principales
 & nobilissimæ personæ introdu-
 cuntur; prima est Christus noster
 Saluator Beatissimæ Virginis Fi-
 lius; Secunda est Martha nostri

Redemptoris hospita. Tertia est pul-
 cherrima Magdalena. Et licet istæ
 duæ nobilissimæ, deuotæ & sanctæ
 sorores in eadem domo habitarent,
 & in eadem mensa pranderent, di-
 verso tamen humore affectæ erant;
 altera sedẽdo delectabatur, alia stan-
 do & deambulãdo, altera Christum
 sequebatur, & illi, ac ipsius pauperi-
 bus necessaria ministrabat. Nam
*pauperes semper habebitis vobiscum.
 Matt. 26.* Et si ita est, oportet vt ali-
 quæ personæ designentur, quæ il-
 lorum inopiã & indigentiam subue-
 niãt; Alia ad pedes Christi sedebat,
 quia iuxta nostri Saluatoris sacra-
 tissimos pedes, omnia peccata fue-
 rant illi remissã, diuinam quandã
 dulcedinem ibi degustabat, quã in
 aliis locis inuenire non poterat, &
 verba Dei auscultans, diuina my-
 steria contemplabatur, & ita cum
 sponsa dicebat, *Sub ymbra illius, quem
 desideraueram, sedis; & fructus illius
 dulcis gutturi meo.* Cant. 2. Altera
 infirmos curabat, dolentibus lectũ
 sternebat, hospitalia visitabat, in
 culina cibum pro pauperibus præ-
 parabat; sciebat enim continuas in
 Ecclesia fundi preces pro his, qui
 similibus charitatis operibus insu-
 dant, vt insinuat Propheta David,
*Beatus qui intelligit super egenum &
 pauperem: in die mala liberabit eũ Do-
 minus, Dominus cõseruet eũ, & viuificet
 &c. Psal. 40.* Alia per templa & ora-
 toria Christum quærit cum sponsa
 dicens

dicens. Num quem diligit anima mea vidisti? Cant. 3. Altera censet nullam aliam prestantiorem vitam esse eam, quae in operibus misericordiae implendis occupatur; quia secundum sacrae scripturae praxin, misericordia & sanctitas idem sunt, & ita psalmo 144. Vbi dicitur. Sancti tui benedicant tibi, in alia S. Hierony. translatoe iuxta hebraeum originale sic legitur. Misericordes benedicant tibi. Idem ergo est in sacris litteris misericors & sanctus. Alia perfectionem vitae christianae in frequentatione sacramentorum, praecipue venerabilis & sacrosancti sacramenti Eucharistiae constituit, post cuius dignam receptionem, mens nostra ex diuinorum contemplatione in extasim rapitur, sicut alter Evangelista, qui in mensa Domini super illius pectus recubuit: altera contemplatiuis detrahit, existimans contemplatiuos vitam quasi otiosam degere. Dic ergo illi, vt me adiuuet. Alia verò vitam contemplatiuam selegit, quia actiua in externis occupatur, & consequenter mentem à diuinis aliquo modo auocat. Turbaris ergo plurima; porò vnū est necessarium; Deum videlicet ex toto corde diligere, & summum ac infinitum bonum contemplari. Haec sunt Marthae & Mariae exempla & exercitia, ad quae tota vitae christianae perfectio reuocatur. Intrauit Iesus in quoddam castellum. Castellum hoc erat in

Bethania, & ingressus fuit Iesus, verus Deus & homo, vt apud Martham & Mariam pranderet; Si ergo Deus, quomodo hominibus indiget, vt in eorum domo prandium sumat? Videtur hoc factum ipsi dictis contradicere. Si esuriero, non dicam tibi &c. Ps. 49. Hic summa humanitas & affabilitas nostri Saluatoris splendet, qui, cum Angelorum alimonia sit, nostro cibo & alimento indigere voluit. Propter nos egenus factus est cum eseret diues. 2. Cor. 8. Et quis eum hospitio excepit? Mulier quaedam. Felicitissima plane mulier, quae tanto hospite digna fuit. Quod nomen illius? Illustrissimum sanè; Martha nomine. Martha enim interpretatur Domina: Cum ea simul habitabat alia soror, nomine Maria, quae post conuersionem cum Martha morabatur. Quis utraque gessit post ingressum Christi in earum palatium? Martha ad culinam perperauit, vt cibum prepararet, Maria verò secus Christi pedes sedit, vt audiret verbum illius. Notatu dignissimum est, quod Evangelista Lucas tam ex professo, & quoad omnes ferme circumstantias ingressum Christi in castellum Marthae ita enucleatè enumeret, cum aliàs in aliis domibus, vbi invitatus fuit, multò maiora & mirabiliora opera fecerit, vt constat, quado à pharisaeo inuitatus fuit; in domo enim illius Magdalenam omni vitiorum genere infectam sanauit, & ad

le

se conuertit: in nuptiis etiam in Cana Galilae celebratis primum miraculum patrauit, ratione cuius plurimi in Christum crediderunt, & Apostoli in fide roborati fuere. Praeterea in domo alterius pharisaei hydropticum oblatum curauit; tandem à Mattheo telonario in uitalis, eum lucratus est, & in suum Euangelistam selegit. In Castello tamen Marthae & Mariae nec hydropticus, nec infirmus aliquis curandus inuenitur, neque mirandum aliquod & peregrinum opus effectum est. Quare ergo Sanctus Euangelista Lucas tam extensè & enucleatè praesentem historiam enarrat, cum alia mirabilia stylo breui tetigerit? Ex hoc aperte colligere possumus, in quanta estimatione ac ueneratione habuerit Deus suam sanctissimam matrem: Quia enim iste sanctissimus, sorores eam effingere ac representare debebant, uoluit Deus ut ita accuratè & ex professo illarum hospitalitas, officia & occupationes enumerarentur. Licet autem haeretici nostri temporis canino & vulpino dente hodiernum Euangelium arrodant, quasi extra praepositum allatum, decipiuntur tamen maxime: Quia, ut Sanctus Anselmus & Eusebius Emysenus in sermone huius festiuitatis notarunt, Ecclesia Catholica explicans in Martha & Maria uitam actiuam & contemplatiuam culmen & perfectionem, explicat etiam Mariae Sanctissimae Praeclarissima

merita, cum in ea uita actiua & contemplatiua in heroico gradu reperta fuerint, & consequenter excellentissima praemia, quibus hodierna assumptionis die decorata & illustrata fuit. Negari enim non potest, quia sacrae scripturae diuitiae ingentes sint, ita enim in suis sensibus, & sacramentis recoditissimis fecunda est, ut iuxta mentem S. Augustini Epist. 3. Non solum uerba sint oraculum Spiritus Sancti, in quo aeterna uita latet, sed etiam res ipsa per uerba significata, lineae & characteres, ac puncta, quibus in sua originali lingua notatur. Nam in diuinis literis non solum figurae & allusiones, sicut in humanis reperiuntur, sed etiam altissimi mysteria, & maximae doctrinae & eruditionis annotationes. Ad cuius comprobationem praesens Martha & Mariae Euangelium nobis sufficiat, quod licet in litterae cortice & superficie tantum uideatur tangere ingressum Christi in castellum Bethaniae, & qualiter à Martha & Maria receptum fuerit, communiter tamen Sancti Patres Ecclesiae in sensu allegorico duplicem uiuendi modum, in quem sancta & Catholica Ecclesia diuisa est, nempe actiuam & contemplatiuam uitam intelligunt: In sensu uero anagogico Beatissimae uirginis merita & gloriam interpretantur. Aristoteles tractans de usu nominum, uocum ac terminorum ait. *Quia res ad Scholas adducere non possumus, utimur*

terminis pro rebus, vt per voces & terminos, qui res ipsas repræsentant, in notitiam earum deveniamus. Maiori certè claritate & proprietate nostram mentem explicaremus, si res ipsas adducere & ante oculos proponere possemus, quàm si verbis ostendamus. Si Hierosolymam alicui, qui nunquam in ea fuit, depingere vellemus, aut locum Caluarie, vbi nostram salutem operatus est, non tam bene vocibus, quàm re ipsa ex sancto monte Sion, vel per actuale illius intuitionem manifestaremus, tunc verba superfluerent, si ista oculis cerneremus. In hoc homines ab Angelis quoad veram cognitionem superantur; Angeli enim ex rebus, quas penetrant & intuentur, cognitionem deducunt, homines vero eam per voces & scripturas hauriunt, quâ ratione volebat Paulus, vt illum scripturarû librum legeremus. *Inuisibilia Dei per ea que facta sunt, intellecta, conspiciuntur. Rom. 1. cap.* Vnde sapientes Ægyptii agnoscetes, res ipsas melius in se, quàm in nominibus penetrari, suos conceptus per figuras quasdam in pergameno aut pellibus depingebant, quas Hieroglyphica appellabât, vt sic verius & accuratius naturas rerum indicarent. Hinc causam intelligetis, charissimi auditores, propter quam nostra mater Ecclesia in hodierno Evangelio nihil de assum-

ptione Beatiss. Virginis verbis exprimat, sed solum duas sorores, tanquam Mariæ sanctiss. symbolum & hieroglyphicû ante oculos pponat, vt per eas in tantæ Reginæ & Principissæ notitiam deveniamus. Quemadmodum enim, vt Deus olim sui Filij præstantiam & excellentiam hominibus manifestaret, potius exemplis, quàm verbis vsus fuit, id enim in persona Davidis, Moysis, & Regis Ezechiaë demonstravit; Ita etiam nostra mater Ecclesia, vt nobis curam & sollicitudinem Mariæ sacratissimæ erga suum Filium explicaret, Martham proponit, vt eius diligentiam in obsequiis nostri Salvatoris perpendamus, cui omnia humanitatis & charitatis officia, quæ Christo exhibebât, præ amoris magnitudine parua videbantur; & vt contemplationem Matris Dei exponeret, qualiter ex sui charissimi Filii nutû & verbis penderet, Mariam Magdalenam ante oculos proponit, quæ in securitate & tranquillitate animi Mariam sanctissimam, tanquam viuum exemplar expressit. In superioribus retuli celebrem illum pictorem Ceucis nomine, vt pulcherrimam Iuponis imaginem depingeret, quinque totius Prouinciæ pulchriores virgines postulasse, vt ex vnaquaque id quod elegantius & melius erat, deduceret, & ita ex ista oculos, ex alia nasum, ex altera oris venustatem de-

su-

sumeret, vnde effectum est, vt perfectissimam lunonis imaginem depingeret: Itaque præstantissimus iste pictor sibi certò persuasit, in vna sola virgine non posse tot perfectiones reperiri, vt ex illa sola tam pulchram imaginem, sicut petebatur, deducere posset. Postea verò quinque illæ virgines ex tota provincia conquisitæ, celebres inter antiquos extiterunt, quia ad earum normam luno inter Deas celeberrima, depicta & efformata fuit: idè pictores, qui alicuius nominis erant, vnam vel alteram earum depingebant, vt latius suum nomen propagarent. Idem præstat hodiè nostra mater Ecclesia, vt Beatissimæ virginis virtutes & excellentias accuratiùs depingat, has enim forores ante mentis nostræ oculos proponit, vt pereas aliquid investigemus ex his, quæ in Maria sanctissima coaceruatim inueniuntur. Non quidem, quia Martha & Maria sufficient ad magnitudinem illius demonstrandam, sed quia ad vitam Marthæ & Mariæ omnia reducuntur, omnes enim status Ecclesiæ ad defatigationem & sollicitudinem Marthæ, & ad quietem ac tranquillitatem Mariæ reuocantur: idè nullus Sanctus in Ecclesia reperitur, qui non in se aut Martham & Mariam depinxerit, quia ex illis pulcherrima Beatissimæ virginis imago deducta & efformata est. Quare

vt nos etiam ex eis vitæ christianæ perfectionem depromamus, quid inter eas & christum actum sit, breuibus aperiemus. *Mulier quædam Martha nomine, excepit illum in domum suam.* Licet illa posteriora verba. *Excepit illum in domum suam,* non videantur peculiarem aliquam significationem continere, maximum tamen mysterium comprehendunt. Sunt enim aliqui, qui pauperes non in propriam, sed in alienam domum recipiunt, & eleemosynam pro illis sollicitant, ne ipsi ex propria substantia subueniant, & quod grauius est, ac inter nobiles comuniter practicatum, pro famulis etiam indignis, quod sine animi dolore dici nequit, ecclesiastica beneficia procurant. Isti, pauperes quidem recipiunt, verù non in propriam, sed in alienam domum: Martha verò, quia in propriam domum pauperes admittebat, & ex propria substantia eis necessaria ministrabat, digna fuit, vt ipsum Deum hospitio exciperet. Et si in Martha talia virtutum pignora inuenta fuerunt, vt nostro Saluatori externum hospitium exhiberet, qualia in Maria Sanctissima inueniuntur, vt Christum intra sua viscera recipiat? Cùm eam alta mente cõsidero, statim illa, quæ Sapientissimus Rex Salomon tantâ curâ & diligentia quæruit, in memoriam occurrit. *Mulierem fortem quis inueniet? Proverb. 31. Debiles & infir-*

infirmas passim inuenies, fortes tamen & constantes rarissimæ sunt; hodiè tamen fortem fæminam Salomoni præsentare possumus, Beatiss. scilicet Mariam; Ex fæmineo sexu tantùm figuram, pulchritudinem & venustatem acquisiuit, in alijs verò, quæ ad muliebrem leuitatem & inconstantiam spectant, alià longe diuersà cõpositione dotata fuit, mulieris quidè naturã participauit, quia si mulier non esset, filium habere non possèt, talis tamen extitit, vt potius Angelus in carne, quàm mulier appareret. Prima fæmina cùm peccauit, diuersis maledictiõibus in penam patrati sceleris affecta fuit, ab omnib. verò his libera extitit Beatiss. Virgo, quo priuilegio nõ gaudèt cætera femine; Quidquid enim à Deo Beatissimæ Mariæ collatum, liberali manu & sine pensione cõcessum fuit, alijs verò etiam si sanctissimæ fuerunt, cum tributo & pensione donatum est. Peperit quidem Sara, sed priùs octuaginta annorum spatio sterilis fuit: maritata fuit Elisabeth, ante partum tamen Baptista, communem illorum temporum infamiam perpessa est. Peperit filium pulcherrima Rachel, sed ex partu obiit; præterea multæ fæminæ virginitatem seruant, non tamen maternitate honorantur; matres etiam reperiuntur, non tamen virginitatis lilio decoratæ: At Sanctiss. Mariæ hæc omnia sine ulla

pensione tanquam personæ regis conceduntur. Cùm Regesalicui ex regia stirpe descendenti Episcopatum conferunt, sine pensione largiuntur, alijs verò cum pensione dignitatem concedunt: Cæteri ergò ex Adæ semine descendentes, donis nature cum pensione culpæ intra veterum dotantur, & si donis gratiæ, hæc tamen pensione, vt possint ea amittere, sed Mariæ sanctissimæ relata omnia sine pensione donantur. Tandem alijs sanctis in præmium suorum operum confertur gloria, nõ tamen integrè, sed solum animæ, corpus verò corruptioni & vermibus deputatur: At Beatissima Virgo tanquam persona regia sine tributo & pensione gloriam animæ, & simul gloriam corporis adipiscitur; licet enim mulier esset, Christum tamen suis visceribus hospitio excepit, & proprio sanguine nutriuit & sustentauit, idè peculiaribus priuilegijs exornanda erat, & præcipuè vt in corpore & anima ad cælestia regna euolaret. Ad cuius accuratam comprobationem perpendenda sunt illa mysteriosa verba Evangelistæ Ioannis cap. 1. *Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri.* Et addit Apostolus Paulus. *Si autem filij, & hæredes; Rom. 8.* Cùm ergò Beatissima Virgo non solum in anima, sed etiam in corpore Christum receperit, iustum est, vt corpore

pote simul & anima aeternâ hereditate perfruatur; quod optima ratione confirmari potest. Deus enim semper in suis sanctis dignitates & gratias illis liberaliter collatas conferuat, auget & tuetur, neq; sine culpa ipsorū aufert, quem agendi morem ppetuò obseruauit, & ita gratiâ baptismalem, quâ Christiani in baptismo filii Dei adoptiui fiunt, semper quantum est ex parte sua fouet & conseruat, nisi pe eos steterit. Deus ergò Christo nostro Saluatori, & eius Sanctissimæ matri titulum magnæ gloriæ & dignitatis cōtulit, Christo titulum Filii Sanctissimæ Virginis, Mariæ verò sacratissimæ gloriosum Matris Dei titulum, & consequenter totius vniuersi & cœlorū Reginæ nomē cōcessit. Certò etiam agnoscimus, & ex fide constat, nunquam Christum aut Beatissimam Virginem peccatum aliquod commisisse, ratione cuius suis titulis & dignitatib⁹ priuari possent; ergò Christus simul cum Maria Sacratissima in corpore & anima aeternis gaudiis perfruuntur. Si enim sola anima Beatissimæ Virginis ad cœlos conscendisset, sine culpa Virgo Sanctissima supremâ Matris Dei dignitatem & titulū amitteret, quia anima nō potest esse, neque dici Mater Dei; & si hanc excellentem dignitatem perdidisset, nequē Christus posset dici Filius illius, cum filiatio propter mutuum cor-

relationem à maternitate dependeat, & cōtra? Nē igitur Filius aeterni Patris titulo Filii Mariæ Sanctissimæ priuetur, & orphanus sine matre maneat, & ipsa sine culpa tantam dignitatem amittat, necessariū est, vt in corpore simul & anima ad celestia regna, super omnes choros Angelorum eleuetur; Iustum enim est & rationi consonum, vt quæ Marthæ officio in præsentī sæculo diligentissimè fungens, Christum in anima & corpore receperat, in futuro in eodem corpore & anima Deo perfruatur. *Et huic erat soror nomine Maria.* Mulier ista Martha nūcupata, aliam sororē secū habebat, Mariā nomine, & hanc domum, vbi istæ sorores simul habitabant, Christus Redemptor noster ingressus est, quia pacis & fraternæ charitatis amicus est; idē Apostolus Paulus vocat Christum *Deum pacis & dilectionis amatorem, 2. Cor. 13.* Imò peculiari titulo sic in sacris literis inscribitur, *Princeps pacis, Esa. 9.* In cui⁹ significationem, cum discipulos ad se vocauit, vt sequerentur, primò Petrum & Andream, qui fratres erant, ad se vocauit, postea verò Ioannem & Didacum, qui etiam fratres erant; deinde cū eos ad prædicandum Evangelium misit, binos & binos ante faciem suam dimisit: Et si Christus in suo Evangelio promittit, quodd velit nos inuisere, & aliquamdiu nobiscum comorari, hæc condi-

L I

tione

tione fidem præstat, si simul inter nos corpore & animo cõfegitiamus. *Vbienenim sunt duo, vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. Matth. 18. cap.* O fraternæ charitatis amor quàm efficax es! Deum enim ad nos ducis, & nostri cordis & animæ ianuas aperis, vt nobiscum libenter commoretur, nõ forsitã ad aliud hospitium diuertat. Istæ duæ sorores tenerrimo amore se ipsas diligebant, ided Deus inter illas tam fraternè conuiuentes commoratus est. *Ecce quàm bonum, & quàm iucundũ habitare fratres in vnum. Psal. 132.* Martha Christo ministrabat, & Maria contemplabatur; Martha lites amore diuino inflammata, contra suam solem excitauit, sed Christus Saluator noster talẽ sententiam tulit, vt sanctæ sorores æterno amoris vinculo & indissolubili nodo colligatæ fuerint. Ex prædictis sororibus deducere ac depingere poterimus, qualiter inter se convixerint duæ alię Mariæ Sanctissimæ sorores, anima videlicet & corpus, vtrũ se fraternæ dilexerint. Et planè existimandum est summo amore vnitas fuisse: Nam præter animam & corpus Christi Domini, nullæ alię cõpartes tanto fædere connexæ fuerunt, in alijs hominibus perpetuæ lites inter animam & corpus singulis momentis excitantur, ided dixit Paulus. *Scio enim quia non habitat in me, hoc est, in carne mea bonum.*

Rom. 7. Sæpius enim animus nocte orationibus incumbere desiderat, corpus verò repugnat, nam vellet somno & quieti membra componere; anima ieiunium appetit, sed corpus cibum exposcit, semper sibi contradicunt, nulla est inter nostrã animam & corpus pax aut confraternitas: At in Maria Sacratissima illius anima & corpus sincero & fraterno amore cõvixerunt. In templo, quod à sapientissimo Salomone Rege pacifico ædificatum est, nullus itrepitus, nec ictus mallei vel alterius instrumenti auditus fuit; maiori quidem pace & tranquillitate hoc secundum verũ Salomonis templum extructũ est, cùm in illo nulla vnquã concertatio, clamor aut discordia, inter animã & corp^o cognita fuerit. Quid anima Marię sacratissimæ appetit? appetitne humilitatem? Eandẽ etiam corp^o amplectitur. *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbũ tuum. Luc. 1.* Quid animus desiderat? desideratne virginitatem? eandem etiam corpus sequitur; in omnib, quæ animæ placebant, corpus libenter obtemperabat. O pacem & confraternitatẽ inauditã! omnia in Maria sanctissima tantã pace & vnione connexa sunt, vt illa etiam, quæ inter se dissidebant & repugnabant, in ea amicabiliter cõuenerint. Maternitas & integritas, mors sine pæna, sepultura sine corruptiõe nunquã inter se conuixerunt, in Be-

tissima,

tilissima tamen Virgine magna pace & concordia colligata sunt. *Martha autem satagebat.* Optimū sanè *Marthæ* exercitium, quia semper pauperibus, & in ipsis Christo ministrabat, quod, vt diligentius præstaret, *Satagebat, id est, omni curâ & sollicitudine pauperibus, & Christo inserviebat.* Sciebat enim celerem & diligentem ministrum Deo placere, tardum verò & desidem magnoperè displicere. *Maledictus qui opus Dei facit fraudulenter. Ier. 48.* Sunt aliqui, qui sic opera virtutū exercent, ut ex eorum operibus vix eos à paganis discernere possimus. *Vtinam frigidus esses, aut calidus. Apoc. 3.* Sed redeamus iam ad imaginem, quā in præsentī concione depingimus. Quis Beatissimā Virgine in his, quæ diuinum honorem & servitium spectabant, diligentior totam illius vitā evoluit, charissimī filii, & nihil aliud in ea inuenietis, quàm crebra & continua obsequia Christo nostro Salvatore exhibita: in infātia eū proprio lacte nutriuit, in adolescentia, proprio manuum labore sustentavit, & semper quocunque pergeret, comitata est, & omnibus officiis famulabatur. Si ergo Maria sacratissima corpore simul & animā Deo fideliter inservuit, æquum est, vt in vtraque compare gloriam obtineat. Sancti in hac vita etiam si eximiiis virtutibus præfulgeant, nunquam tamen ex integro Deo inser-

viunt, cum sapius venialiter saltem deficiant: At Beatissima Virgo non diuisim, sed integrè & ex omni parte, absque vlla alicuius culpæ labecula suo conditori fidelissimo famulatu obsequuta est, ided hodiernā assumptionis die completè & integrè in corpore & anima æterna præmia, & immensam gloriā adipiscitur, ad quam nos perducatur Iesus Christus Dominus noster. Amen

BREVES DIS-
cursus circa Euan-
gelium.

Ntrauit Iesus in quoddam castellum. *Luc. 10. cap.* Per *Martham & Mariam*, quæ simul in hoc castello habitabant, omnes Doctores vitam actiuam & contemplatiuam interpretantur, quæ simul coniunctæ esse debent, vt in scala, quam vidit *Iacob*, demonstratum est; quia per illam ascendebant Angeli & descendebant: non omnes ascendebant, neque omnes descendebant, alii cælum, alii verò terram attingebant, oportet enim animo contem-